

Tentamen i Fördjupningskurs i Analys, 7,5/6 hp

MA059G/MA060G

Datum: 2009-10-26

Skrivtid: 5 timmar

Lärare: Andreas Lind (070-6890822) och Per Edström (073-7602151)

NAT

Hjälpmedel: Formelsamling (Gymnasieformelsamling, Ekbom Tabeller och formler för NV-programmet, Natur & Kultur eller Tefyma), skriv och ritmaterial samt miniräknare som ej är symbolhanterande. Ange märke och modell på din miniräknare på omslaget till tentamen.

Den obligatoriska delen av denna tenta omfattar 8 frågor. Därutöver innehåller skrivningen en frivillig uppgift. Den obligatoriska delen kan maximalt ge betyget B. Tillsammans med betyget B på den obligatoriska delen kan lösningen på den frivilliga uppgiften ge kursbetyget A. En god behandling av den frivilliga uppgiften kan även lyfta kursbetyget ett steg från ett skrivningsbetyg C, D eller E på den obligatoriska delen. Till alla uppgifter skall fullständiga lösningar lämnas. Resonemang, ekvationslösningar och uträkningar får inte vara så knapphändiga, att de blir svåra att följa. Brister i framställningen kan ge avdrag även om slutresultatet är rätt! Behandla högst en uppgift på varje papper! Glöm ej att skriva kod på varje sida.

LYCKA TILL!!

1. (Obligatorisk)

Visa med definitionen att $\lim_{x \rightarrow 3} 4x + 1 = 13$.

2. (Obligatorisk)

Visa att varje deriverbar funktion är kontinuerlig. Gäller det omvända påståendet? Om inte, ge ett motexempel.

3. (Obligatorisk)

Bestäm de reella konstanterna a , b och c så att

$$f(x) = \begin{cases} \frac{\sqrt{x+1}-a}{x-1} & , x > 1 \\ bx^c & , 0 < x \leq 1 \end{cases}$$

blir kontinuerlig och deriverbar i $x = 1$. Motivera väl!

4. (Obligatorisk)

Formulera medelvärdessatsen, och använd den sen för att bevisa att $e^x \geq 1 + x$ för alla $x \in \mathbb{R}$.

5. (Obligatorisk)

Låt ABC vara en rätvinklig triangel med rät vinkel vid hörnet C . Finn maximal area för en rektangel som är inskriven i triangeln och har ett hörn i C och ett hörn på sträckan AB .

6. (Obligatorisk)

Använd valfri numerisk metod i fyra steg för att approximera $\sqrt{2}$. Motivera väl.

7. (Obligatorisk)

Ta fram en allmän lösning till differentialekvationen $y'' - y = x^2 e^x$.

8. (Obligatorisk)

Visa att $x^2 + 1$ är integrerbar på $[0, 1]$. Du får använda dig av $\sum_{i=1}^n i = \frac{n(n+1)}{2}$ och $\sum_{i=1}^n i^2 = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6}$.

Ej!

(Frivillig)

Bevisa medelvärdessatsen, dvs den sats som du formulerade i uppgift 4.

①

LÖSNINGAR TILL OMTENTAN 2009-10-26

[Lösningar av Jens Persson (2011-11-21)]

1.visa med definitionen att $\lim_{x \rightarrow 3} (4x+1) = 13$.Lösning: Låt $f(x) = 4x+1$, $a=3$ och $L=13$.

Vill nu visa påståendet

$$\left\| \begin{array}{l} \text{För varje } \varepsilon > 0 \text{ finns } \delta > 0 \text{ sådant att} \\ 0 < |x-a| < \delta \Rightarrow |f(x)-L| < \varepsilon \end{array} \right. \quad (*)$$

Antag $\varepsilon > 0$. Betrakta

$$\begin{aligned} |f(x)-L| &= |(4x+1)-13| = \\ &= |4x-12| = 4|x-3| \end{aligned} \quad (**)$$

Detta är mindre än ε om $4|x-3| < \varepsilon$

$$\Updownarrow \\ |x-3| < \varepsilon/4$$

Välj $\delta = \varepsilon/4$. Då gäller

$$0 < |x-a| < \delta \stackrel{a=3}{\Rightarrow} |x-3| < \varepsilon/4 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow 4|x-3| < \varepsilon \stackrel{(**)}{\Rightarrow} |f(x)-L| < \varepsilon$$

vilket är implikationen (*).

2. Visa f deriverbar $\Rightarrow f$ kontinuerlig.
 Gäller f kontinuerlig $\Rightarrow f$ deriverbar?
 Om inte, ge motexempel.

Lösning: Att f deriverbar i punkt a innebär ②

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(a+h) - f(a)}{h} \in \mathbb{R}, \text{ och detta tal}$$

kallar man $f'(a)$. Sätt $x = a+h$, då kan definitionen skrivas:

$$f'(a) = \lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x) - f(a)}{x - a}$$

Eftersom $x - a \rightarrow 0$ då $x \rightarrow a$ så måste $f(x) - f(a) \rightarrow 0$ vara ett nödvändigt villkor, d.v.s. $\lim_{x \rightarrow a} f(x) = f(a)$, vilket innebär kontinuitet i $x = a$.

Motexempel: Välj $f(x) = |x|$, $x \in \mathbb{R}$.

f kontinuerlig i $x = 0$ ty $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} |x| = 0 = |0| = f(0)$.

Däremot så gäller:

$$\begin{cases} \lim_{h \rightarrow 0^+} \frac{f(0+h) - f(0)}{h} = \lim_{h \rightarrow 0^+} \frac{|h| - |0|}{h} = \lim_{h \rightarrow 0^+} \frac{h}{h} = 1 \\ \lim_{h \rightarrow 0^-} \frac{f(0+h) - f(0)}{h} = \lim_{h \rightarrow 0^-} \frac{|h| - |0|}{h} = \lim_{h \rightarrow 0^-} \frac{-h}{h} = -1 \end{cases}$$

d.v.s. vänster- och högergränsvärden olika

$\Rightarrow f$ ej deriverbar i $x = 0$.

⚡

③ } Bestäm a, b, c så att $f(x) = \begin{cases} \frac{\sqrt{x+1}-a}{x-1}, & x > 1 \\ bx^c, & 0 \leq x \leq 1 \end{cases}$
 blir kontinuerlig och deriverbar i $x=1$.

Lösning: Börja med kontinuiteten; vänster- och högergränsvärden ska vara lika i $x=1$:

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} bx^c = \begin{cases} \lim_{x \rightarrow 1^-} bx^0, & c=0 \\ \lim_{x \rightarrow 1^-} bx^c, & c \neq 0 \end{cases} =$$

$$= \begin{cases} \lim_{x \rightarrow 1^-} b \cdot 1 \\ b \cdot 1 \end{cases} = \begin{cases} b \\ b \end{cases} = b \quad \begin{cases} \leftarrow c=0 \\ \leftarrow c \neq 0 \end{cases}$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{\sqrt{x+1}-a}{x-1} = \begin{cases} x-1 \rightarrow 0 \text{ då } x \rightarrow 1^+ \\ \Rightarrow \sqrt{x+1}-a \rightarrow 0 \text{ då } \end{cases}$$

$$\left[\begin{array}{l} x \rightarrow 1^+, \text{ div.s.} \\ a = \sqrt{2} \text{ ty } b \in \mathbb{R} \end{array} \right] = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{\sqrt{x+1}-\sqrt{2}}{x-1} =$$

$$= \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{(\sqrt{x+1}-\sqrt{2})(\sqrt{x+1}+\sqrt{2})}{(x-1)(\sqrt{x+1}+\sqrt{2})} =$$

$$= \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{(x+1)-2}{(x-1)(\sqrt{x+1}+\sqrt{2})} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{1}{\sqrt{x+1}+\sqrt{2}} =$$

$$= \frac{1}{\sqrt{2}+\sqrt{2}} = \frac{1}{2\sqrt{2}}$$

$$\Rightarrow \boxed{b = \frac{1}{2\sqrt{2}}}$$

Återstår bestämma c genom deriverbarheten.

Vänster- och högerderivator ska vara lika:

(4)

$$f'_-(1) = \lim_{h \rightarrow 0^-} \frac{\frac{1}{2\sqrt{2}}(1+h)^c - \frac{1}{2\sqrt{2}}1^c}{h} = \frac{d}{dx} \left(\frac{1}{2\sqrt{2}} x^c \right) \Big|_{x=1} =$$

$$= \begin{cases} 0, & c=0 \\ \frac{1}{2\sqrt{2}} c x^{c-1} \Big|_{x=1}, & c \neq 0 \end{cases} = \begin{cases} 0, & c=0 \\ \frac{c}{2\sqrt{2}}, & c \neq 0 \end{cases}$$

$$f'_+(1) = \lim_{h \rightarrow 0^+} \frac{\frac{\sqrt{(1+h)+1} - \sqrt{2}}{(1+h)-1} - \frac{1}{2\sqrt{2}}1^c}{h} =$$

$$= \lim_{h \rightarrow 0^+} \frac{1}{h} \left(\frac{\sqrt{2+h} - \sqrt{2}}{h} - \frac{1}{2\sqrt{2}} \right) =$$

$$= \lim_{h \rightarrow 0^+} \frac{1}{h} \left(\frac{(\sqrt{2+h} - \sqrt{2})(\sqrt{2+h} + \sqrt{2})}{h(\sqrt{2+h} + \sqrt{2})} - \frac{1}{2\sqrt{2}} \right) =$$

$$= \lim_{h \rightarrow 0^+} \frac{1}{h} \left(\frac{(2+h)-2}{h(\sqrt{2+h} + \sqrt{2})} - \frac{1}{2\sqrt{2}} \right) =$$

$$= \lim_{h \rightarrow 0^+} \frac{1}{h} \left(\frac{1}{\sqrt{2+h} + \sqrt{2}} - \frac{1}{2\sqrt{2}} \right) =$$

$$= \lim_{h \rightarrow 0^+} \frac{1}{h} \frac{2\sqrt{2} - (\sqrt{2+h} + \sqrt{2})}{2\sqrt{2}(\sqrt{2+h} + \sqrt{2})} =$$

$$= \frac{1}{2\sqrt{2}} \lim_{h \rightarrow 0^+} \frac{1}{h} \frac{\sqrt{2} - \sqrt{2+h}}{\sqrt{2} + \sqrt{2+h}} =$$

$$= \frac{1}{2\sqrt{2}} \lim_{h \rightarrow 0^+} \frac{1}{h} \frac{(\sqrt{2} - \sqrt{2+h})(\sqrt{2} + \sqrt{2+h})}{(\sqrt{2} + \sqrt{2+h})(\sqrt{2} + \sqrt{2+h})} =$$

$$\begin{aligned}
 ⑤ \quad &= \frac{1}{2\sqrt{2}} \lim_{h \rightarrow 0^+} \frac{1}{h} \frac{2 - (2+h)}{(\sqrt{2} + \sqrt{2+h})^2} = \\
 &= -\frac{1}{2\sqrt{2}} \lim_{h \rightarrow 0^+} \frac{1}{(\sqrt{2} + \sqrt{2+h})^2} = -\frac{1}{2\sqrt{2}(\sqrt{2} + \sqrt{2})^2} = \\
 &= -\frac{1}{2\sqrt{2}(2\sqrt{2})^2} = -\frac{1}{2\sqrt{2} \cdot 4 \cdot 2} = -\frac{1}{16\sqrt{2}}
 \end{aligned}$$

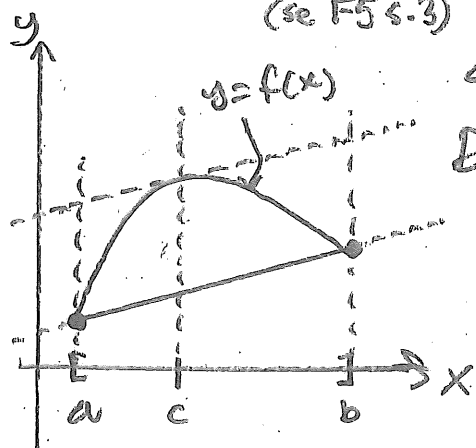
Vi får då ekvationen:

$$\begin{cases} 0 = -\frac{1}{16\sqrt{2}}, C \neq 0 \\ \frac{C}{2\sqrt{2}} = -\frac{1}{16\sqrt{2}}, C \neq 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow C = -\frac{2\sqrt{2}}{16\sqrt{2}} = -1/8, \text{ d.v.s. } \boxed{C = -1/8}.$$

4. Formulera medelvärdessatsen och bevisa m.h.a. den $e^x \geq 1+x$ för alla $x \in \mathbb{R}$

Lösning: MVS: Antag f kontinuerlig på $[a,b]$ och (se F5 s.3) att den är deriverbar på (a,b) .

Då finns $C \in (a,b)$ s.a.

$$\frac{f(b) - f(a)}{b - a} = f'(c).$$

Bevisa nu olikheten. Vi väljer $f(x) = e^x$ ty denna del är mest komplicerad (läs: icke-linjär). Tillämpa MVS på $[x, 0]$ i fallet $x < 0$:

$$\frac{f(x)-f(0)}{x-0} = f'(c) \quad \text{f.n. } c \in (x, 0). \quad (6)$$

$$\Leftrightarrow \frac{e^x - e^0}{x} = e^c < 1 \quad \text{ty } c < 0.$$

$$\Rightarrow \frac{e^x - 1}{x} < 1 \quad \Leftrightarrow \quad e^x - 1 > x \quad \Leftrightarrow \quad e^x > 1 + x \quad x < 0$$

MVS på $[0, x]$, $x > 0$:

$$\frac{f(x)-f(0)}{x-0} = f'(c), \quad c \in (0, x)$$

$$\Leftrightarrow \frac{e^x - e^0}{x} = e^c > 1 \quad \text{ty } c > 0$$

$$\Rightarrow \frac{e^x - 1}{x} > 1 \quad \Leftrightarrow \quad e^x - 1 > x \quad \Leftrightarrow \quad e^x > 1 + x \quad x > 0$$

I fallet $x=0$ gäller $e^x = e^0 = 1 = 1 + x$

$$\Rightarrow e^x \geq 1 + x \quad \text{för alla } x \in \mathbb{R}$$

(med strikt olikhet om $x \neq 0$).

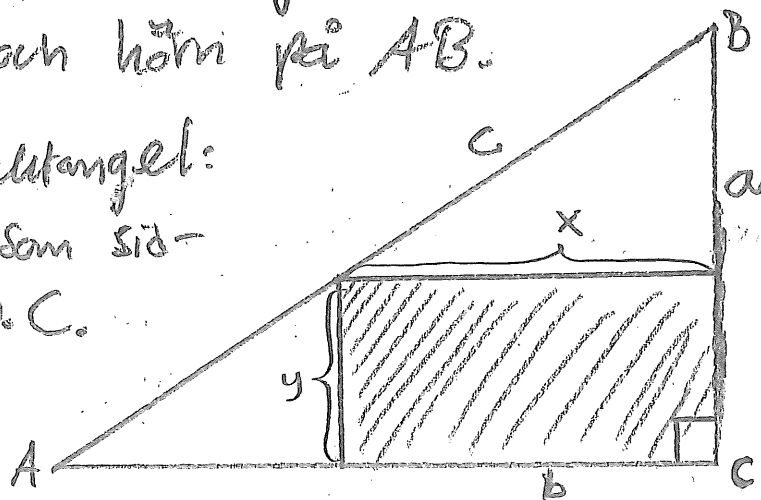
5. ABC rätvinklig triangel, rät vinkel i C.
Maximal area för rektangel inburen i ABC
med hörn i C och hörn på AB.

Lösning: Triangel + rektangel:

Vi har infört a, b, c som sid-
längd motstått A, B resp. C.

(Notera Pythagoras:

$$a^2 + b^2 = c^2)$$

⑦ Rektangelns sidor kallar vi x ($\parallel AC$) och y ($\parallel BC$). Arean A ges av $A = xy$.
 Likformighet: $\frac{y}{b-x} = \frac{a}{b} \Leftrightarrow y = \frac{a}{b}(b-x) = a(1 - \frac{x}{b})$

$$\Rightarrow A(x) = x \cdot a(1 - \frac{x}{b}) = a(x - \frac{1}{b}x^2), \quad 0 \leq x \leq b$$

Vill hitta största värdet för $A(x)$ på $[0, b]$:

• Kritiska punkter: $A'(x) = a(1 - \frac{2}{b}x)$
 $A'(x) = 0 \Leftrightarrow a(1 - \frac{2}{b}x) = 0 \Leftrightarrow 1 - \frac{2}{b}x = 0 \Leftrightarrow x = b/2 \quad (x \in [0, b])$

• Singulära punkter: Salmas.

• Ändpunkter: $x = 0$ och b

Största (och minsta) värde bland dessa:

$$\begin{cases} A(0) = a(0 - \frac{1}{b}0^2) = 0 \\ A(b/2) = a(\frac{b}{2} - \frac{1}{b}(\frac{b}{2})^2) = a(\frac{b}{2} - \frac{b}{4}) = a \frac{b}{4} = ab/4 \\ A(b) = a(b - \frac{1}{b}b^2) = a(b-b) = 0 \end{cases}$$

Största värdet är $ab/4$

$$\Rightarrow \boxed{\text{Rektangelns största area är } \frac{ab}{4}}$$

6. Approximera $\sqrt{2}$ med numeriska metod i fyra steg.

Lösning: Möjliga numeriska metoder i kursen:

- Numerisk ekvationslösning
 - Bisektionsmetoden (1)
 - Fixpunktmetoden (2)
 - Newtons metod (3)
- Numerisk integrering
 - Trapetsformeln (4)
 - Mittpunktsformeln (5)
 - Simpsons formel (6)
- Numerisk lösning av DE:er
 - Eulers stegmetod (7)
 - Eulers förbättrade stegmetod (8)

Desutom kan man även tänka sig Taglors sats. (9)

Vi vill välja någon av (1)–(9) samt konstruera ett till-
lämpbart problem vars lösning är $\sqrt{2}$. Låt välja
Newtons metod (3) där vill hitta rot $\sqrt{2}$ till
ekvationen $f(x)=0$ för lämpligt $f(x)$. Allra
enklast är förstås att välja $f(x) = x^2 - 2$ ty
 $x^2 - 2 = 0 \Leftrightarrow x^2 = 2 \Leftrightarrow x = \pm\sqrt{2}$. Newtons metod
innebär att vi itererar (givet start x_0)

$$\begin{aligned} x_{n+1} &= x_n - \frac{f(x_n)}{f'(x_n)} = x_n - \frac{x_n^2 - 2}{2x_n} = \\ &= x_n - \frac{1}{2}x_n + \frac{1}{x_n} = \frac{1}{2}x_n + \frac{1}{x_n} \end{aligned}$$

Eftersom $1.4^2 = 1.96 \approx 2$ så är $x_0 = 1.4$

⑨ lämpligt startvärde. Vi får de fyra stegen

$$x_1 = \frac{1}{2}x_0 + \frac{1}{x_0} = \frac{1}{2} \cdot 1.4 + \frac{1}{1.4} = 1.414285711$$

$$\Rightarrow x_2 = \frac{1}{2}x_1 + \frac{1}{x_1} = \frac{1}{2} \cdot 1.4142857 + \frac{1}{1.4142857} = 1.41421356$$

$$\Rightarrow x_3 = \frac{1}{2}x_2 + \frac{1}{x_2} = \frac{1}{2} \cdot 1.4142356 + \frac{1}{1.4142356} = 1.414213562...$$

$$\Rightarrow x_4 = \frac{1}{2}x_3 + \frac{1}{x_3} = \frac{1}{2} \cdot 1.414213562... + \frac{1}{1.414213562...} = 1.414213562...$$

Eftersom x_3 och x_4 stämmer till 9:de decimalen så verkar det vara så att

$$\sqrt{2} \approx 1.414213562$$

är en rimlig approximation.

Notera: Till 9 decimaler gäller verkligen att $\sqrt{2} \approx 1.414213562...$

7. Allmän lösning till

$$y'' - y = x^2 e^x \quad (*)$$

Lösning: Allmän lösning till (*) kan skrivas

$y = y_p + y_h$ där y_p partikulärlösning till (*) och y_h lösning till motsvarande homogena ekvation.

- Homogen version av (*): $y'' - y = 0$ (**)

(10)

Karakteristisk ekvation: $r^2 - 1 = 0 \Leftrightarrow r^2 = 1 \Leftrightarrow r = \pm 1$

$$\Rightarrow y_h(x) = C e^{-x} + D e^x$$

- Partikulärlösning till (*): $HL(x) = x^2 e^x$

Pröva därför med (se s. 964 i kursbok):

$$y_p(x) = x^m (A_1 + A_2 x + A_3 x^2) e^x$$

$m=0 \Rightarrow A_1$ -termen löser homogena elv. (**)

$m=1 \Rightarrow$ Denna borde fungera

$$\Rightarrow y_p(x) = x (A_1 + A_2 x + A_3 x^2) e^x = (A_1 x + A_2 x^2 + A_3 x^3) e^x$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow y_p'(x) &= (A_1 + 2A_2 x + 3A_3 x^2) e^x + (A_1 x + A_2 x^2 + A_3 x^3) e^x \\ &= (A_1 + (A_1 + 2A_2)x + (A_2 + 3A_3)x^2 + A_3 x^3) e^x \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow y_p''(x) &= ((A_1 + 2A_2) + 2(A_2 + 3A_3)x + 3A_3 x^2) e^x + \\ &\quad + (A_1 + (A_1 + 2A_2)x + (A_2 + 3A_3)x^2 + A_3 x^3) e^x \\ &= (2(A_1 + A_2) + (A_1 + 4A_2 + 6A_3)x + (A_2 + 6A_3)x^2 + A_3 x^3) e^x \\ &\quad + (A_1 + (A_1 + 2A_2)x + (A_2 + 3A_3)x^2 + A_3 x^3) e^x \end{aligned}$$

Sätt in y_p och y_p'' i (*):

$$\begin{aligned} & (2(A_1 + A_2) + (A_1 + 4A_2 + 6A_3)x + (A_2 + 6A_3)x^2 + A_3 x^3) e^x - \\ & - (A_1 x + A_2 x^2 + A_3 x^3) e^x = x^2 e^x \Leftrightarrow \end{aligned}$$

$$\Leftrightarrow 2(A_1 + A_2) + (4A_2 + 6A_3)x + 6A_3 x^2 = x^2 \Leftrightarrow$$

$$\textcircled{11} \quad \begin{cases} 2A_1 + 2A_2 = 0 \\ 4A_2 + 6A_3 = 0 \\ 6A_3 = 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} A_1 + A_2 = 0 \\ 4A_2 + 6 \cdot \frac{1}{6} = 0 \\ A_3 = \frac{1}{6} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} A_1 - \frac{1}{4} = 0 \\ A_2 = -\frac{1}{4} \\ A_3 = \frac{1}{6} \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} A_1 = \frac{1}{4} \\ A_2 = -\frac{1}{4} \\ A_3 = \frac{1}{6} \end{cases} \Rightarrow y_p(x) = \left(\frac{1}{4}x - \frac{1}{4}x^2 + \frac{1}{6}x^3 \right) e^x$$

$$\Rightarrow y(x) = y_p(x) + y_h(x) = \left(\frac{1}{4}x - \frac{1}{4}x^2 + \frac{1}{6}x^3 \right) e^x + Ce^{-x} + De^x$$

d.v.s. $y(x) = Ce^{-x} + \left(D + \frac{1}{4}x - \frac{1}{4}x^2 + \frac{1}{6}x^3 \right) e^x$ är den allmänna lösningen.

8. Visa att $f(x) = x^2 + 1$ integrerbar på $[0, 1]$.

Lösning: Enligt Def. 3 på sid. 301 i kursboken är f integrerbar på $[0, 1]$ om det finns precis ett tal I s.a. för varje partition P av $[0, 1]$ så gäller $L(f, P) \leq I \leq U(f, P)$. (*)

Antag att det finns en följd partitioner $\{P_n\}$ s.a.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} L(f, P_n) = \lim_{n \rightarrow \infty} U(f, P_n) \text{ då måste}$$

f vara integrerbar eftersom dessa två gränsvärden kommer definiera ett unikt I som uppfyller (*).

(I måste vara större än varje undersumma ty $\lim_n U_n$ och mindre än varje översumma ty $\lim_n L_n$.)

Vi låter $P_n = \{x_0, x_1, \dots, x_n\}$ där $x_i = \frac{i}{n}$ (12)
 för $i=0, 1, \dots, n$. Vi får $\Delta x_i = x_i - x_{i-1} = 1/n$
 för $i=1, 2, \dots, n$ (n st lika långa delintervall).
 Detta ger undersumman:

$$L(f, P_n) = \sum_{i=1}^n f(\ell_i) \Delta x_i = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (\ell_i^2 + 1) = [f \text{ växande}]$$

$$= \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (x_{i-1}^2 + 1) = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n \left(\left(\frac{i-1}{n} \right)^2 + 1 \right) =$$

$$= \frac{1}{n^3} \sum_{i=1}^n (i^2 - 2i + 1) + \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n 1 =$$

$$= \frac{1}{n^3} \left(\sum_{i=1}^n i^2 - 2 \sum_{i=1}^n i + \sum_{i=1}^n 1 \right) + \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n 1 =$$

$$= \frac{1}{n^3} \left(\frac{n(n+1)(2n+1)}{6} - 2 \frac{n(n+1)}{2} + n \right) + \frac{1}{n} n =$$

$$= \frac{1}{6} \left(1 + \frac{1}{n} \right) \left(2 + \frac{1}{n} \right) - \left(1 + \frac{1}{n} \right) \frac{1}{n} + \frac{1}{n^2} + 1$$

$$\Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} L(f, P_n) = \frac{1}{6} \cdot 1 \cdot 2 - 1 \cdot 0 + 0 + 1 = 4/3$$

Översumman blir:

$$U(f, P_n) = \sum_{i=1}^n f(u_i) \Delta x_i = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (u_i^2 + 1) = [f \text{ växande}] =$$

$$= \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (x_i^2 + 1) = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n \left(\left(\frac{i}{n} \right)^2 + 1 \right) =$$

$$= \frac{1}{n^3} \sum_{i=1}^n i^2 + \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n 1 = \frac{1}{n^3} \frac{n(n+1)(2n+1)}{6} + \frac{1}{n} n =$$

$$= \frac{1}{6} \left(1 + \frac{1}{n} \right) \left(2 + \frac{1}{n} \right) + 1$$

$$\textcircled{13} \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} U(f, P_n) = \frac{1}{6} \cdot 1 \cdot 2 + 1 = 4/3$$

$$\text{d.v.s.} \quad \lim_{n \rightarrow \infty} L(f, P_n) = \lim_{n \rightarrow \infty} U(f, P_n) = 4/3,$$

Så f är integrerbar på $[0, 1]$ (och integralen $\int_0^1 f(x) dx$ är $4/3$).